

dentem in aua Arminium secutus , vbi primum copia fuit , euehi e-
quites , campumque quem hostis infederat , etipi iubet . Arminius colligi
suis , & propinquare syluis monitos , vertit repente ; mox signum prorū-
pendi dedit iis , quos per saltus occultauerat . Tunc noua acie turbatus

^{1.} Sic illi hisito .
campos made-
tes , & ipsi gra-
ros paludes ho-
flibus noxias .

^{2.} Sic Sallust in
conjur. Carili-
ni . Quid si ,
inquit , primo
prælio Carina
superior , aut
qui manu dif-
fessifet , &c.

eques , missæque subsidiariae cohortes , & fugientium agmine im-
pulse auxerant consternationem , trudebanturque in paludem gnaram
vincentibus , iniquam nesciis , n̄ Cæsar productas legiones instruxisset :
^a inde hostibus terror , fiducia militi , & ^b manibus equis abscessum . Mox
reducto ad Amisiam exercitu , legiones clasæ , vt aduexerat , repor-
tat . Pars equitum litore Oceani petere Rhenum iussa . Cæcina
qui suum militem ducebat , monitus (quanquam notis itineribus regre-
deretur) pontes longos quam matutinæ superare . Angustus is tra-
mes , vastas inter paludes , quandam à L. Domitio aggeratus : cætera
limosa , tenacia graui ceno , aut riuis incerra erant : circum sylue
paulatim adclives , quas tum Arminius impleuit , compendiis via-
rum , & cito agmine , onustum sarcinis , armisque militem cum ante-
uenisset . Cæcinnus dubitanti quonam modo ruptos vetustate pontes re-
poneret , simulque propulsaret hostem , ^c castrametari in loco placuit ,
vt opus & alii prælium inciperent . Barbari perfringere stationes , se-
que inferre munitoribus nisi laceſſunt , circungrediuntur , occurſant :
Miscetur operantium bellantiumque clamor . & cuncta pariter Ro-
manis aduersa . Locus vligine profunda , idem ad gradum instabi-
lis , procedentibus lubricus , corpora grauia loricis , neque librare
pila inter vndas poterant . Contra Cheruscis sueta apud paludes
prælia , procera membra , hastæ ingentes ad vulnera facienda ,
quamuis procul . nox demum inclinantis tum legiones aduersæ pugnæ
exemit . Germani ^d ob prospera indefessi , ne tum quidem sumpta
quiete , quantum aquarum circunsurgentibus iugis oritur , vertere in
subiecta , mersaque humo , & obruto quod effectum operis , duplicatus
militi labor . Quadragesimum id stipendum Cæcina parēdi , aut impe-

O B S E R V A T I O N E S .

^a Quæ hostibus terrorē , eadem nobis fiduciam adferunt .

^b Expedito exercitu multò plura , eaque maiora facinora greri conſtat , quam eo , qui preda illigatus ,
ſuisque sarcinis onus tuis , impedimentum verius , quam agmen dici debet . Ingentes certè clades im-
pedios exercitus ab expeditis , nihilque preter virtutem , & armis secum ferentibus accepisse , & ve-
terum , & recentia exempla ſatis docent .

^c Cum opus faciendum , simulque pugnandum eſt , ibi caſtra ponī debent ; nempe , ut dum pars operi
intenta eſt , interim alia hostium impetum ſuſtinere poſſit .

^d Difficile memoratio eſt , quanto pere post atroces clades , quæ prospéra nobis accidunt , nos indefeſ-
ſos reddant . ſic lib . 5 . hiſtor . Germani proſperis ferociſ . &c .

ritandi